

УВОД

През 2010 г. Комисията за регулиране на съобщенията (КРС, комисията), в ролята си на специализиран независим държавен орган, продължи да изпълнява ефективно своята мисия и основна цел като регулатор. Дейността беше съсредоточена в осигуряването на условия за развитие на ефективна конкуренция на пазарите на електронни съобщителни мрежи и/или услуги, позволяващи информиран избор на потребителите и задоволяване на нуждите им от разнообразни, качествени, модерни и достъпни електронни съобщителни услуги. При изпълнението на своите правомощия, КРС се придържа стриктно към нормите и добрите практики на Европейския съюз (ЕС) и държавите-членки, спазвайки принципите на прозрачност, публичност, предвидимост и консултативност, поддържайки активен диалог с предприятията, браншовите организации, компетентните институции и потребителите на електронни съобщителни услуги в България.

В Годишния доклад за 2010 г., изготвен съгласно разпоредбата на чл. 38 от Закона за електронните съобщения¹ (ЗЕС), КРС извършва преглед на дейността си и разглежда процесите, засягащи електронните съобщителни мрежи и услуги, които очертават ситуацията в сектора за съответната година. Като национален орган, натоварен с функцията да регулира и пазара на пощенските услуги в Република България, КРС изготвя Годишен доклад в областта на пощенските услуги за 2010 г., оформен като отделен документ.

През 2010 г. КРС съсредоточи своята работа в изпълнението на заложените приоритети за своята дейност, в съответствие с препоръките в Доклада за напредъка на единния европейски пазар на електронни съобщения през 2009 г. (15-ти Доклад).

В тази връзка, комисията продължи работата си по завършване на първия кръг на анализите на съответните пазари на електронни съобщителни мрежи и/или услуги, съобразно Препоръка на ЕК 2007/879/ЕО и Препоръка на ЕК 2003/311/ЕО (където е приложима). Отбелязан беше поредният напредък в определяне, анализ и оценка на съответните пазари на електронни съобщителни мрежи и услуги. През пролетта на 2010 г. КРС, след съгласуване с Европейската комисия, определи пазара на транзитни услуги в обществени фиксирани телефонни мрежи (пазар 10 от Препоръка 2003) като неподлежащ на ex-ante регулиране, тъй като не изпълнява кумулативно трите критерия за определяне на съответен пазар, подлежащ на регулиране. С решението КРС отмени задълженията, наложени по реда на Закона за далекосъобщенията (отм.) на „Българска телекомуникационна компания“ АД, относно предоставянето на национални транзитни услуги.

През 2010 г. продължи и работата по определяне, анализ и оценка на изключително важните пазари на предоставяне на (физически) достъп на едро до мрежова инфраструктура (включително самостоятелен и съвместен необвързан достъп) в определено местоположение (пазар 11 от Препоръка 2003, съответно пазар 4 от Препоръка 2007) и на предоставяне на ширококолов достъп на едро (пазар 12 от Препоръка 2003, съответно пазар 5 от Препоръка 2007). След проведеното обществено обсъждане, в края на м. декември 2010 г. проектът на решение беше изпратен за съгласуване на Европейската комисия и на регулаторните органи на държавите-членки на Европейския съюз. Нотификационната процедура беше успешно приключена през м. януари 2011 г., като в последствие КРС прие своето окончателно решение за одобряване на тези анализи.

Междувременно, с цел последователност и максимална ефективност на регулаторните действия на КРС, комисията даде задължителни указания за изменение на Общите условия за съвместно ползване на помещения, съоръжения и кули и Общите условия за ползването на подземната канална мрежа на „Българска телекомуникационна компания“ АД, както и за налагане на ценови ограничения. Окончателната позиция на регулатора беше съобразена както с препоръката на Европейската комисия относно достъпа до мрежи от следващо поколение, така и със становищата, представени от всички заинтересовани страни.

Друг основен приоритет, върху който беше съсредоточена работата на КРС през 2010 г., беше свързан с финализиране въвеждането и оптимизирането на преносимостта на номерата. В тази връзка и следвайки най-добрите европейски практики и препоръки, бяха приети и обнародвани изменения на функционалните спецификации за географски, негеографски номера и номера в мобилни мрежи, с които се постига по-голяма ефективност и улесняване на преносимостта на номерата за потребителите. Основните изменения са свързани с преминаването към административна процедура на обслужване на „едно гише“; намаляване на сроковете за преносимост; отпадане на ограничението за вида на услугата –

¹ Обн., ДВ, бр. 41 от 22.05.2007 г., посл. изм. бр. 97 от 10.12.2010 г.

предплатена или на договор, която може да се ползва при приемащия доставчик; осигуряване на възможност за преносимост на номера на абонати, които се обслужват от аналогови централи или от цифрови централи, чиито характеристики не позволяват осъществяване на преносимост.

Следвайки приоритета за ефективно управление на ограничения ресурс – номера чрез разрешаване на проблемите с регионите с недостатъчен номерационен ресурс и анализ на необходимостта от изготвяне на нов Национален номерационен план, КРС проведе обществени консултации, в резултат на които прие решение за промяна на начина на номеронабиране на географски номера в Република България. В резултат на това, от 10 март 2011 г. е въведено закрито номеронабиране. По този начин се осигурява възможност за използване на допълнителен номерационен капацитет от географски номера в рамките на съществуващите географски кодове и за осъществяване на преносимост на географски номера в регионите, обслужвани от аналогови централи.

Предвид поетите от България ангажменти за преход от аналогово към цифрово телевизионно радиоразпръскване и в изпълнение на заложените в нормативната уредба задължения, КРС проведе процедура за издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронна съобщителна мрежа за наземно цифрово радиоразпръскване с национален обхват, предназначена за разпространение на програми на обществени оператори.

С оглед изпълнението на приоритетите, свързани с ефективното управление на ограничения ресурс – радиочестотен спектър, комисията предприе необходимите мерки за либерализиране ползването на радиочестотния спектър в обхвати 900 MHz и 1800 MHz в съответствие с Решение 2009/766/ЕО на Европейската комисия относно хармонизирането на радиочестотните обхвати 900 MHz и 1800 MHz за наземни системи за предоставяне на общоевропейски електронни съобщителни услуги в Общността. Също така, бяха хармонизирани техническите условия относно достъпността и ефективното използване на обхват 1800 MHz от системи, предоставящи мобилни съобщителни услуги на борда на плавателни съдове в териториалните морета на Европейския съюз. Осигурени бяха и условия за свободно движение и използване на земни станции на борда на въздухоплавателни средства в радиочестотни ленти 14-14,5 GHz, 10,7-11,7 GHz и 12.5-12.75 GHz. През 2010 г. КРС проведе също така обществени консултации относно перспективите за ползване на свободния ресурс в радиочестотни обхвати 420 MHz, 460 MHz, 1800 MHz и 2 GHz. Не на последно място, регулаторът въведе и изискване към предприятията да осигурят непрекъснатост на излъчването на радио- и телевизионни сигнали, с оглед насърчване ефективното ползване и управление на радиочестотния спектър и гарантиране възможността за получаване на услуги от крайните потребители.

Контролната дейност на комисията през 2010 г. бе подчинена изцяло на реализиране на мисията на КРС в частта за контролиране на осъществяването на електронните съобщения в условията на равнопоставеност и прозрачност и защита на крайните потребители в Република България. Особено внимание бе отделено на прилагането на нормативните актове в областта на електронните съобщения и съблюдаване на изискванията на ЗЕС, като приоритет бе реализирането на преносимостта на номерата. Изграждането на Националната система за мониторинг на радиочестотния спектър продължи и през 2010 г., като бяха въведени в експлоатация четири нови дистанционно-управляеми станции.

В международен план, КРС продължи активната си дейност за укрепване на взаимодействието с националните регулатори в рамките на ЕС и засилване на позицията си в международните структури. В края на 2010 г. регулаторът пое председателството на Мрежата на регулаторите от страните членки на Международната организация по франкофонията (FRATEL) за 2011 г. Съществено внимание беше насочено и към задълбочаване на отношенията с регулаторите от съседните страни, с оглед постигане на водеща роля на КРС в региона.